

*„A járt utat a járatlanért mindig hagyd el!”
(Benedek István: Csavargás az Alpokban)*

Szakmai innováció a könyvtárban

WORKSHOP BEVEZETŐ

TÓTH MÁTÉ

TOTH.MATE@OSZK.HU

AZ INNOVÁCIÓRÓL ÁLTALÁBAN

AZ INNOVÁCIÓ FOGALMA

1. Új vagy korszerűsített termék
2. Új vagy továbbfejlesztett művelet
3. Szolgáltatás újfajta megközelítése

Az innováció egy ötlet átalakulása az intézményben és az intézmény társadalmi környezetében bevezetett új vagy korszerűsített terméké, vagy egy a folyamatokat támogató új, illetve továbbfejlesztett műveletté (technológia), vagy valamely szolgáltatás újfajta megközelítésévé. Ilyen értelemben az innováció megtestesülhet egy kutatási és fejlesztési tevékenység eredményeként létrejövő új termékekben, új technológiában vagy új szolgáltatásban egyaránt.

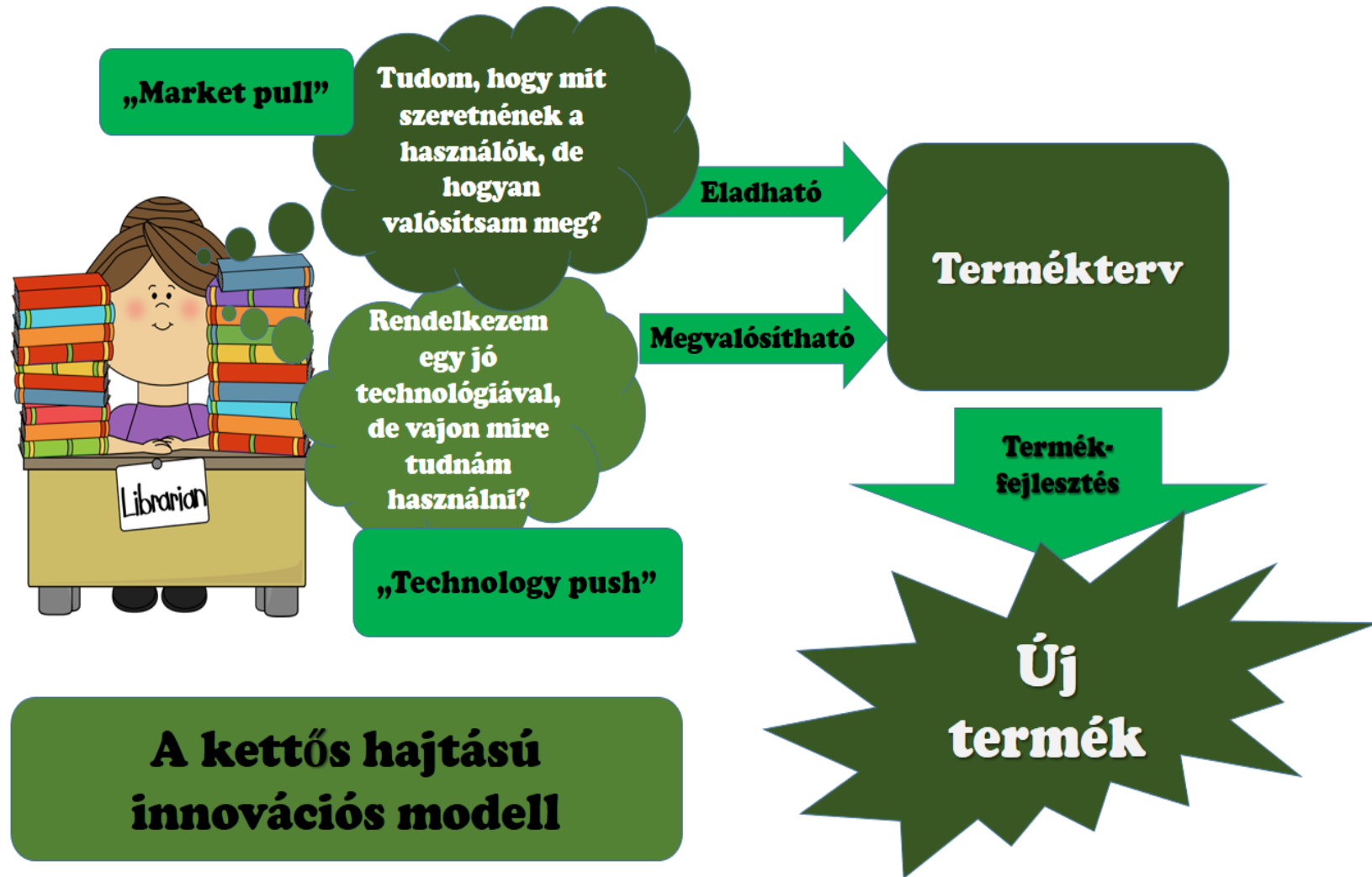
AZ INNOVÁCIÓ FOGALMA

1. Invenció
2. Innováció
3. Diffúzió

KETTŐS HAJTÁSÚ INNOVÁCIÓS MODELL

1. Market pull →
piacvezérelt
megközelítés
2. Technology push →
technológiavezérelt
megközelítés

A 2020. ÉVI KÖNYVTÁRI MINŐSÉG DÍJ PÁLYÁZATOK

KÖNYVTÁRI MINŐSÉGI DÍJ

A Könyvtári Minőségi Díj elnyerése érdekében a könyvtárnak két darab olyan innovatív terméket, technológiát (műveletet) vagy szolgáltatást kell bemutatnia, amely közvetve vagy közvetetten valamely külső vagy belső felhasználói igényre ad választ.

AZ INNOVÁCIÓ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI

Az INNOVÁCIÓ

1. tartalma;
2. céljai, várt és elért eredmények;
3. bevezetésével kapcsolatos használói, partneri vélemények;
4. kapcsolódása a könyvtár stratégiájához;
5. kapcsolódása a szervezet működéséhez;
6. hatása a könyvtár egészére;
7. bevezetése és alkalmazása során a PDCA elv érvényesülése;
8. fenntarthatósága.

1. AZ INNOVÁCIÓ TARTALMA

1. Újdonságtartalom
2. Felhasználói igény kielégítését szolgálja

Elvárás, hogy a fejlesztés

1. jelentős újdonsággal bírjon, azaz bizonyítható legyen a szervezet elsősége a megvalósításban. (Amennyiben az innováció egy már ismert, másutt már bevezetett hasonló szolgáltatásra épül, akkor az újdonságtartalmat a helyi igényekre történő adaptáció leírásával kell bizonyítani.)
2. közvetve vagy közvetlenül szolgálja valamely felismert vagy lappangó, külső vagy belső felhasználói igény kielégítését.

2. CÉLOK, VÁRT ÉS ELÉRT EREDMÉNYEK

1. Rövid távú kimenetek
2. Hosszú távú kimenetek
3. Hatások

„Not everything that counts can be counted, and not everything that can be counted counts.”

(William Bruce Cameron)

KÖNYVTÁRI INTÉZET

Rövid távú kimenetek

- 1-2 éven belül bekövetkezik
- Mérhető
- Tervezhető

Hosszú távú kimenetek

- 3-5 éven belül következik be
- Mérhető
- Tervezhető

Hatások

- Hosszú távon következik be
- Általában nem vagy nehezen mérhető
- Ezekkel változtatjuk meg pozitívan a környezetünket

3. HASZNÁLÓI PARTNERI VÉLEMÉNYEK ÉS AZ EZEKBŐL LEVONT KÖVETKEZTETÉSEK

- Az innováció csak a használók, a társadalmi környezet vagy annak egy szegmense szempontjából értékelhető.
- Meg kell határozni, hogy az adott fejlesztési projektet milyen **használói vagy partneri kör** számára valósítjuk meg.
- Az innováció eredménye a külső partnerek mellett a **belső partnerek** kiszolgálására is irányulhat.
 - a könyvtár olvasói, használói
 - munkatársak,
 - beszállítók, szerződéses partnerek
- A használói, partneri véleményeket a könyvtár a **visszajelzések tudatos összegyűjtésével** és elemzésével ismerheti meg.
- A visszajelzések alapján meg kell találni a **beavatkozási pontokat** a termék, művelet vagy szolgáltatás folyamatos fejlesztése érdekében.
- Amennyiben a használó nem találkozik közvetlenül az innováció eredményével (pl. egy művelet fejlesztése történt meg), akkor az innováció által **javított kimeneteket** kell mérni és bemutatni.

4. KAPCSOLÓDÁS A STRATÉGIÁHOZ

- A könyvtár a minőségmenedzsment szellemében stratégiai célkitűzések mentén végzi a tevékenységét. Ezek a célkitűzések az innovációs folyamat során is meghatározóak kell, hogy legyenek.
- A könyvtári stratégiához való kapcsolódás általában magától értetődő, hiszen a stratégia – ahogyan az innovációs folyamat is – ugyanazon használói igények figyelembe vételével kerül meghatározásra.
- A Könyvtári Minőség Díjra pályázó intézmények rendelkeznek Minősített Könyvtár címmel, azaz elvárás, hogy hatékonyan alkalmazzák a minőségmenedzsment módszereket, eszközöket. A pályázatban be kell mutatni, hogy az innováció mely pontokon kapcsolódik az intézmény stratégiájához.

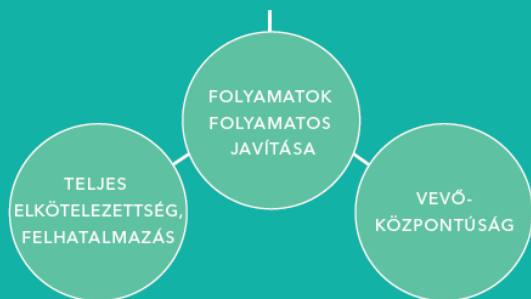
5. KAPCSOLÓDÁS A SZERVEZET MŰKÖDÉSÉHEZ

KÖNYVTÁRAK

MINŐSÉGI MŰKÖDÉSÉNEK

ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

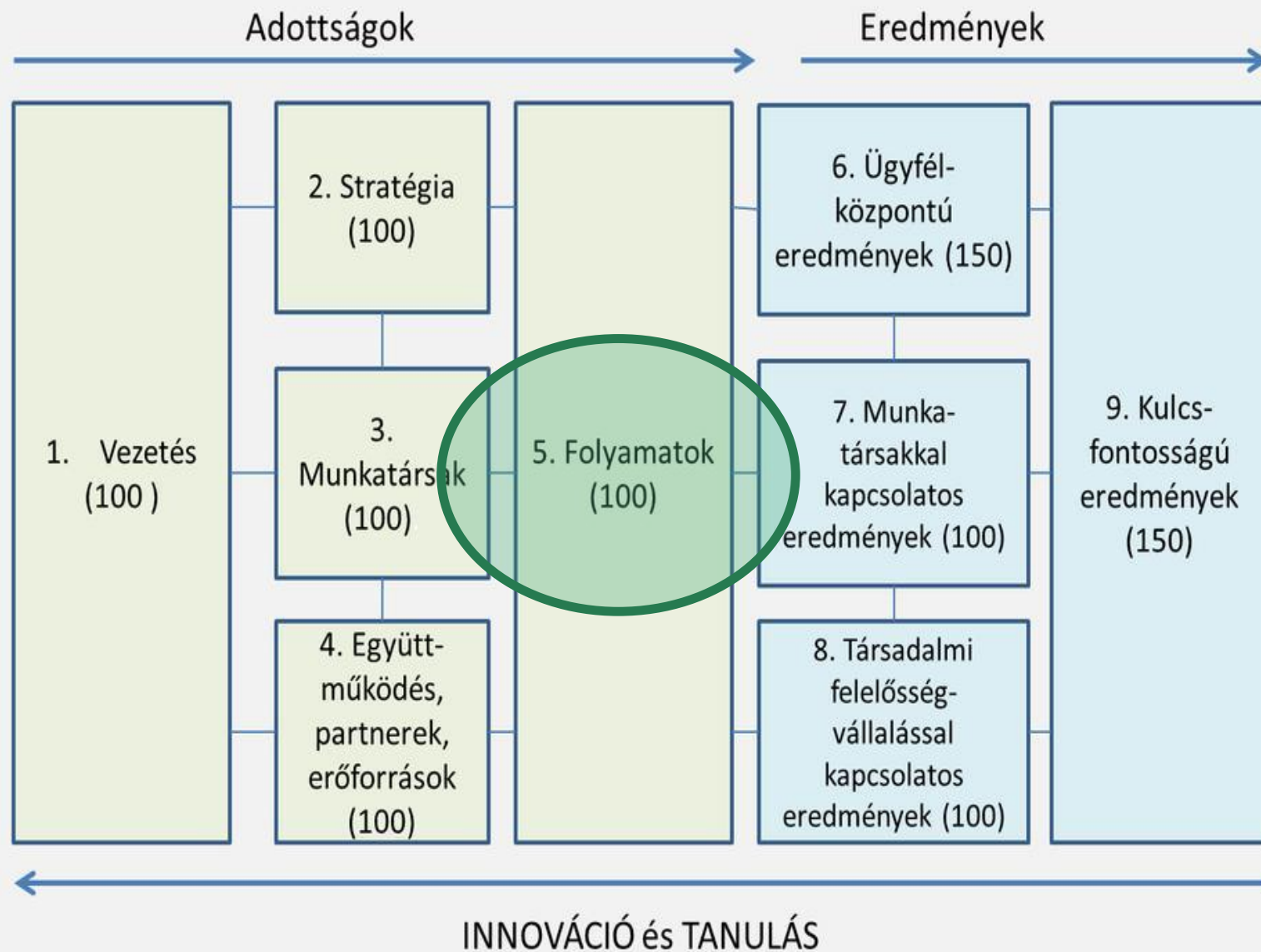
TQM

A TQM-folyamat vezetése • Képzés • Elismerés
Kommunikáció • Mérés • Támogató struktúrák

A KMÉR modell

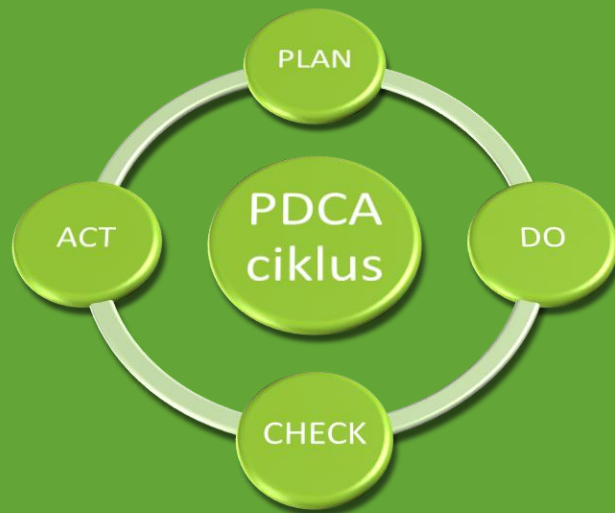
6. HATÁSA A KÖNYVTÁR EGÉSZÉRE

1. Szervezeti kultúra
2. Használói
elégedettség,
partnerkapcsolatok
3. Nem várt hatások

„Az innováció fakadhat egy intézményben meglévő szervezeti kultúrából mint ahogyan egy - egy sikeres projekt is hatással lehet a könyvtár kultúrájára. Az innováció s folyamat megvalósításának hatása jelentkezhethet a szervezet imázsában, a szervezeti kultúra változásaiban, a használók elégedettségében és számos más területen is. Az innováció célja nem csak az adott használói szegmens igényeinek hatékonyabb kielégítése lehet, hanem a szervezet egésze fejlődésének elősegítése is. Fontos, hogy a folyamat megkezdésekor a könyvtár jelöljön ki ilyen célokat, és azok megvalósulását az innovatív termék, művelet, szolgáltatás bevezetése és működése során kísérje figyelemmel. Ebben a részben ismertessék azokat a nem várt hatásokat is, amelyekkel csak az innováció bevezetése során szembesültek.”

7. A PDCA-ELV ÉRVÉNYESÜLÉSE A BEVEZETÉS SORÁN

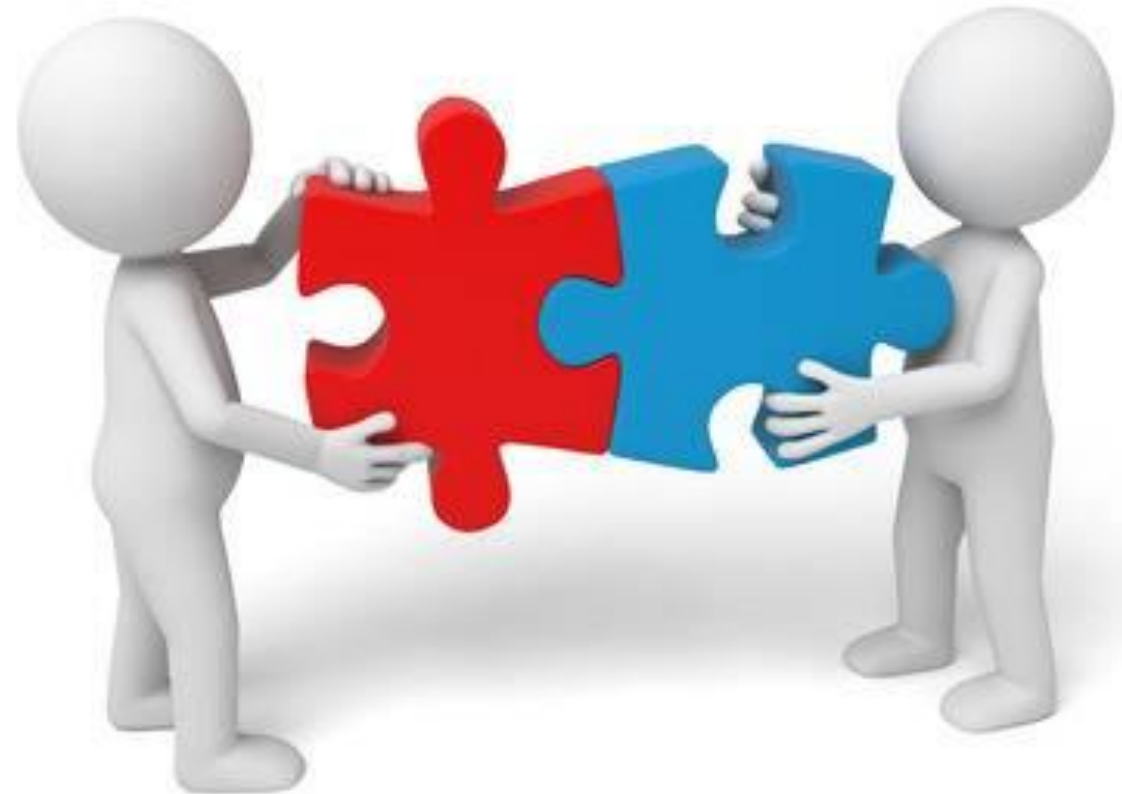

- Érvényesült-e a PDCA elv az innovációs folyamat során?
- Rögzítették-e azt a helyzetet, amin innovációval változtatni akartak? (Pl.: SWOT analízis, elégedettségmérés, Ishikawa diagram, önértékelés stb.)
- Felmerültek-e alternatívák a helyzet kezelésére? Amennyiben igen, milyen szempontok mentén döntöttek a később megvalósított innováció bevezetése mellett? (Pl.: FMEA)
- Milyen elvárt eredményeket, indikátorokat céloztak meg? Az innovációval létrejött új termék, szolgáltatás, technológia folyamatait leírták és értékelték-e?
- Az elvárt eredmények bekövetkeztek-e és ezt mi igazolja?

8. AZ INNOVÁCIÓ FENNTARTHATÓ- SÁGA

„Fenntarthatónak tekintjük azokat a megközelítéseket, amelyek során úgy elégítjük ki a jelen szükségleteit, hogy azzal nem csökkentjük a jövő generációk képességét, hogy kielégíthessék a saját szükségleteiket.”

KÖNYVTÁRI INTÉZET

„A járt utat a járatlanért mindig hagyd el!”
(Benedek István: Csavargás az Alpokban)

**Sikeres pályázást
kívánunk!**

TÓTH MÁTÉ

TOTH.MATE@OSZK.HU

